

Advotax

Advokatfirma

Kystnære kæmpevindmøller ved Lønstrup – Hirtshals

Løb nogen om hjørner med Byrådet i Hjørring?©

Af advokat (L) Bodil Christiansen

Advotax Advokatfirma
www.Advotax.dk - www.V.dk
Sommerhusejer i Lønstrup

Byrådet i Hjørring Kommune traf den 16. august 2022 afgørelse i en sag om placering af 49 kæmpevindmøller i en afstand af 3 km. fra kysten mellem Lønstrup og Hirtshals.

Afgørelsen kan i mange årtier fremover i væsentlig negativ grad påvirke områdets naturværdier, tusindvis af menneskers helbred, tilværelse og økonomi, og ikke mindst kommunens turisterhverv og de ca. 3.000 arbejdspladser knyttet hertil.

Med en sag af så stor betydning kunne man forestille sig, at alle sejl var sat til i Hjørring Kommune for at sikre en lovlige og korrekt afgørelse.

Men med en uegnet sagsforberedelse ved forvaltningen og en forberedelsestid for de enkelte byrådsmedlemmer på én dag, måtte og blev afgørelsen efter min vurdering ulovlig.

Hjørring Kommune har *efterfølgende* begrundet afgørelsen med, at kommunen blot skulle ”høres”. Denne påstand, som efter alt at dømme er fostret i forvaltningen, er efter min vurdering klart urigtig.

Der kan kun gisnes om, hvilke lovlige interesser, som menes at vægte tungere end hensynet **til** områdets naturværdier, **til** lokalbefolkningen og **til** Hjørring Kommunes turisterhverv som en af livsnerverne i kommunens økonomi.

Advotax

Advokatfirma

Grøn omstilling

Den grønne omstilling er nødvendig og uomgængelig. Produktionen af grøn strøm har afgørende betydning i omstillingen, og synes omfavnet af det meget store flertal – i befolkningen og på alle politiske niveauer.

Fra politisk side er initiativerne talrige og mangesidede. Ét af initiativerne er statens reservering af havområder til etablering af havvindmøller.

I havplanen har staten for år tilbage reserveret et sådant område sydvest for Lønstrup, hvor der kan etableres havvindmøller uden væsentlige gener på land.

Åben dør-ordningen

Udgangspunktet for etablering af havvindmøller er, at der iværksættes en central udbudsprocedure i overensstemmelse med EU's udbudsregler, hvor interesserede aktører kan ansøge om tilladelse til at udnytte et givet område, som staten på grundlag af samfundsmæssige, herunder samfundsøkonomiske og planlægningsmæssige hensyn, har udpeget. For brugen af området skal aktøren betale et vederlag til staten.

For at stimulere interessen for etablering af havvind etablerede Folketinget i 1999⁽¹⁾ den såkaldte ”åben dør-ordning” som et alternativ til centrale udbudsrunder. Ordningen indebærer i korthed, at en aktør (vindmølleopstiller) kan ansøge om tilladelse til etablering af vindmøller på et område på havet, som aktøren selv har valgt. Aktøren bærer selv gevinst og tab ved projektet.

Med en tilladelse til at opstille møller følger retten til at udnytte det pågældende område *vederlagsfrit*. Aktøren betaler med andre ord ingen ”leje” for området, når bortset fra en engangsbetaling til kommunen. Denne, særdeles favorable, økonomiske ordning må antages at være en af de meget vægtige begrundelser for de talrige ansøgninger om projekter efter åben dør-ordningen, som er blevet indgivet til Energistyrelsen i løbet af det seneste år.

---

¹⁾ Lov nr. 375 af 2. juni 1999.

Advotax

Advokatfirma

Rammerne for åben dør-ordningen blev beskrevet i lovforslaget⁽²⁾ herom fra 1999 således, at:

”Eksempler på projekter, som vil kunne blive behandlet efter denne bestemmelse, er små og kystnære projekter, som ikke indgår i den centrale udbudsprocedurer, eller projekter, der bygger på opdagelse af nye områder, som ikke indgår i den centrale udbudsrunde.”

I overensstemmelse med disse rammer blev der frem til 2010 etableret seks havvindmølleparker under åben dør-ordningen med en produktionskapacitet i spændet 7,6 MW – 40 MW, og placeret i en afstand på op til 3 km. fra kysten.

Miljøhensyn

I 2007 vedtog Folketinget særlige regler⁽³⁾ om tilladelser og godkendelser vedrørende projekter på havområdet, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad. Formålet var at implementere to EU-direktiver om naturbeskyttelse på havet, henholdsvis habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet.

Efter de nugældende regler kan tilladelser kun gives, såfremt

- 1) projektet ikke skader et internationalt naturbeskyttelsesområdes integritet eller
- 2) væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, gør det bydende nødvendigt at gennemføre projektet, fordi der ikke findes nogen alternativ løsning.

Er der tale om et internationalt naturbeskyttelsesområde med en prioriteret naturtype eller en prioriteret art, stilles endnu højere krav for at meddele tilladelse.

Reglerne omfatter bl.a. Ramsarområder som f.eks. Hirsholmene ved Frederikshavn.

---

²⁾ Jf. FT 1998/1999, tillæg A, s. 5897, 1. sp., 3. afsn. i.f.

³⁾ Jf. lov nr. 548 af 6. juni 2007.

Advotax

Advokatfirma

Først-til-mølle princippet

I 2008 vedtog Folketinget⁽⁴⁾ det såkaldte ”først til mølle”-princip, hvorefter en tilladelse til opstilling af havvindmøller efter åben dør-ordningen tildeles den ansøger, som først indgiver en ansøgning vedrørende opstilling af møller på det pågældende område.

Om den kommunale indsigelses- og vetoret

I 2016 vedtog Folketinget⁽⁵⁾ at etablere en indsigelsesret for kommuner, som har kyststrækning ud til områder, hvor der planlægges placeret havvindmøller. Bestemmelsen blev optaget som § 22 b i lov om fremme af vedvarende energi og lød således:

”En kommunalbestyrelse kan gøre indsigelse mod, at der gives tilladelse til forundersøgelse efter § 23, stk. 4, jf. § 22, for så vidt angår havvindmøller, der planlægges placeret op til 8 km fra kommunens kyststrækning. Indsigelse skal indgives i forbindelse med høring af relevante myndigheder, inden der træffes afgørelse om forundersøgelsestilladelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal fremsætte indsigelsen over for energi-, forsynings- og klimaministeren.

Stk. 3. Et af Folketinget nedsat udvalg skal orienteres om kommunalbestyrelsens indsigelse, inden energi-, forsynings- og klimaministeren givertilladelse til forundersøgelser efter 23, stk. 4, jf. § 22.”

Konsekvenserne af en indsigelse var efter loven, at:

”Gør en kommunalbestyrelse indsigelse efter § 22 b, stk. 1, kan energi-, forsynings- og klimaministeren meddele afslag på ansøgning om forundersøgelsestilladelse, medmindre der foreligger klima- og miljømæssige eller samfundsøkonomiske hensyn, der afgørende taler for udnyttelse af energi i det pågældende område.”

Indsigelsesretten for berørte kommuner var et af lovens centrale punkter.

---

⁴⁾ Jf. lov nr. 503 af 17. juni 2008.

⁵⁾ Jf. lov nr. 1705 af 23. december 2016.

Advotax

Advokatfirma

Baggrunden for den kommunale indsigelsesret

Baggrunden for den kommunale indsigelsesret var ifølge lovforslaget til de senere vedtagne regler, jf. forslaget s. 7 – 8, at:

*”Især to kystnære havvindmølleprojekter ved hhv. Mejl Flak og Jammerland Bugt har i 2015 givet anledning til **modstand fra bl.a. ejere af fritidsboliger** [her fremhævet], ligesom der er kommunalbestyrelser, der har ønsket at have mere indflydelse ved vurderingen af disse projekter. Regeringen har derfor med opbakning fra forligskredsen bag Energifaen 2012 valgt at øge kommunalbestyrelsernes indflydelse ved vurderingen af, hvornår der skal etableres havvindmøller ud for kommunens kyststrækning.*

...

***Grænsen på 8 km** [her fremhævet] er valgt, da det vurderes, at vindmøller opstillet længere væk end 8 km ikke påvirker kyststrækningen væsentligt. Vindmøller placeret mere end 8 km fra kysten kan stadig ses, men sigtbarheden vil spille en stor rolle for synligheden af møllerne. For eksempel kan dis sløre eller helt fjerne synligheden af vindmøllerne.”*

Det fremhæves særligt, at **formålet** med etableringen af den kommunale indsigelsesret var **ganske klart**, nemlig at tage hensyn til borgere bosat ved kyststrækningen, herunder ejere af fritidsboliger, og dermed undgå den modstand, som de kystnære havvindmølleprojekter ved Mejl Flak og Jammerland Bugt havde affødt.

Styrket indsigelsesret

Ved en lovændring i 2019⁶⁾ blev det geografiske område, hvor den pågældende kommune kunne fremkomme med indsigelser, udvidet og indsigelsesretten dermed styrket.

Det blev således bestemt, at grænsen på de 8 km. blev udvidet til en grænse på 15 km.

---

⁶⁾ Jf. lov nr. 499 af 1. maj 2019.

Advotax

Advokatfirma

Af loven fremgik således nu, at:

”§ 22 b. En kommunalbestyrelse kan gøre indsigelse mod, at der gives tilladelse til forundersøgelse efter § 23, stk. 4, jf. § 22, for så vidt angår havvindmøller, der planlægges placeret op til 15 km fra kommunens kyststrækning.”

Også **formålet** med denne geografiske udvidelse af kommunernes indsigelsesret stod **ganske klart**.

Af lovforslaget herom, s. 4, fremgår således, at:

*”Derudover ønskes det med lovforslaget at udvide den kommunale indsigelsesret fra 8 km til 15 km. Indsigelsesretten indebærer i dag, at kommuner får mulighed for at fremsætte indsigelse mod opstilling af visse havvindmøller, hvis den ansøgte placering af vindmøllerne er op til 8 km fra kommunens kyststrækning. I takt med, at der udvikles større havvindmølletyper, ønskes kommunernes mulighed for indsigelse mod havvindmøller tæt på kysten tilsvarende udvidet. **På denne måde kan der tages øget hensyn til lokalbefolkningen, og der kan opnås øget sikkerhed for lokal opbakning til kystnære havvindmølleprojekter [her fremhævet].** Den foreslåede ændring vil indebære, at kommunalbestyrelser vil få indflydelse på, om der skal opstilles visse havvindmøller op til 15 km. fra kommunens kyststrækning.”*

Etablering af en vetoret i 2022

Ved en lovændring i 2022⁷⁾ blev kommunernes stilling **styrket på afgørende vis**, da kommunerne blev tillagt en **vetoret** vedrørende etablering af kystnære vindmølleparker.

Bestemmelsen i § 22 b fik således - med virkning fra 1. juli 2022 - følgende ordlyd:

*”§ 22 b. En kommunalbestyrelse **kan nedlægge veto mod** [her fremhævet], at der meddeles tilladelse til forundersøgelse efter § 23, stk. 4, jf. § 22, for så vidt angår projekter, der planlægges placeret i et område op til 15 km fra kommunens kyststrækning. Vetoretten kan alene benyttes i forbindelse med høring af relevante myndigheder, inden der træffes afgørelse om forundersøgelsestilladelse, jf. § 22, stk. 2.*

---

⁷⁾ Jf. lov nr. 804 af 7. juni 2022.

Advotax

Advokatfirma

Stk. 2. Nedlægger en kommunalbestyrelse veto efter stk. 1, meddeler klima-, energi- og forsyningsministeren afslag på ansøgning om forundersøgelsestilladelse [her fremhævet]. Er der ansøgt om en forundersøgelsestilladelse på en kyststrækning, der berører flere kommuner, skal klima-, energi- og forsyningsministeren meddele afslag, hvis en af de berørte kommunalbestyrelser nedlægger veto mod, at der meddeles tilladelse til forundersøgelse efter § 23, stk. 4, jf. § 22.

Stk. 3. Stiller klima-, energi- og forsyningsministeren en godkendt forundersøgelsesrapport til rådighed for andre, jf. § 24, stk. 4, kan en kommunalbestyrelse nedlægge veto efter stk. 1.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt nedlægge veto efter stk. 1 og 3 til klima-, energi- og forsyningsministeren, som fastsætter en frist for brug af veto retten. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan dispensere fra fristen.”

Formålet med at tillægge kommunerne vetoret

Formålet med at tillægge kommunerne en decideret vetoret blev – helt på linje med formålet med kommunernes indsigelsesret – beskrevet i lovforslagets s. 4 således, at:

*”Formålet med justeringen af åben dør-ordningen er at sikre kommunal opbakning og **tidlig lokal inddragelse til etablering af VE-anlæg på havet** [her fremhævet]. Formålet er endvidere at sikre en effektiv statslig planlægning ift. havarealet og elnettet, mulighed for ophævelse af relevante statslige arealreservationer til havvind samt sikre teknologineutralitet af VE-anlæg på havet.*

Videre fremgår uddybende af lovforslagets s. 5, at:

”Med lovforslaget implementeres den politiske aftale af 2. juni 2021 om justering af åben dør-ordningen for VE-anlæg på havet. Med aftalen vil den kommunale indsigelsesret blive ændret til en vetoret for kommuner beliggende inden for 15 km fra et område, hvor opstiller søger om forundersøgelsestilladelse under åben dør-ordningen.

Erfaringen fra tidligere åben dør-projekter har vist, at der kan være udbredt borgermodstand mod de kystnære havvindmølleprojekter. Dette er bl.a. kommet til udtryk gennem store mængder kritiske høringssvar, borgermøder, foreningsdannelse mod kystnære havvindsprojekter, medie-dækning samt henvendelser til Energistyrelsen og klima-, energi- og forsyningsministeren [her fremhævet]. Modstanden retter sig særligt mod visuelle påvirkninger og den betydning, en kystnær havvindmøllepark vil have for oplevelsen af naturen i området, som af lokalbefolkningen og

Advotax

Advokatfirma

sommerhusejere [her fremhævet.] anses for at være af landskabs- og naturkvalitetsmæssig betydning. Hertil kommer bekymring for støj fra vindmøllerne og påvirkning af dyrelivet ved kystområder.

*Den store modstand og kritik, der er modtaget på tidligere projekter, har bl.a. ført til indførelsen af reglerne om den kommunale indsigelsesret [her fremhævet]. Med forslaget om at ændre den kommunale indsigelsesret til en kommunal vetoret sikres, at der fortsat vil kunne gennemføres projekter igennem åben dør-ordningen, men **alene i de tilfælde, hvor der vil kunne opnås kommunal opbakning dertil [her fremhævet] ...** ”*

I lovforslagets kommentar til den ny bestemmelse, jf. forslagens s. 23, anføres videre, at:

*”Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at den nugældende betingede kommunale indsigelsesret ændres til en kommunal vetoret. Den foreslåede vetoret vil give kommunalbestyrelser mulighed for at nedlægge veto mod, at der meddeles forundersøgelsestilladelse til et område med henblik på opstilling af et VE-anlæg op til 15 km fra kommunens kyststrækning. **Kommunalbestyrelsen vil således skulle tage stilling til, [her fremhævet] om de ønsker et VE-anlæg i det ansøgte område på baggrund af opstillers overordnede projektbeskrivelse, hvori opstiller endnu ikke har taget endelig stilling til antal møller, møllernes størrelse, møllernes fundamenter og deres placering.***

*Det fremgår endvidere af det foreslåede stk. 1, at en kommunalbestyrelse vil skulle gøre brug af sin vetoret, inden der meddeles tilladelse til at foretage forundersøgelser. Det foreslås, at kommunalbestyrelsen vil skulle benytte sig af sin vetoret senest i forbindelse med eller i umiddelbar forlængelse af myndighedshøringen af ansøgningen. Dette foreslås **af hensyn til, at det på et så tidligt tidspunkt som muligt vil kunne afklares, hvorvidt en kommunalbestyrelse støtter op om et planlagt projekt under åben dør-ordningen [her fremhævet].***

Den foreslåede ændring vil sikre, at opstiller ikke vil afholde udgifter til og gennemføre dyre forundersøgelser til projekter, der standses på et senere tidspunkt, hvis det viser sig, at der ikke er kommunal opbakning [her fremhævet]. En forundersøgelsestilladelse vil fortsat ikke være en garanti for, at der senere vil kunne meddeles en etableringstilladelse til et projekt, da forundersøgelserne kan vise, at projektet ikke vil kunne lade sig gøre, eksempelvis pga. planmæssige-, samfundsøkonomiske- eller miljøhensyn.”

Advotax

Advokatfirma

Formålet med indsigelses- og vetoretten

Folketinget har med andre ord ønsket at lade de berørte borgere komme til **orde på dette tidlige tidspunkt af behandlingen af en ansøgning efter åben dør-ordningen.**

Folketinget har dermed også tilkendegivet, at **hensynet til lokalbefolkningen og sommerhusejere - qua vetoretten - er et afgørende hensyn** ved myndighedernes senere beslutning om, hvorledes der skal forholdes med en sådan ansøgning efter åben dør-ordningen.

Og som det fremgår af det foran refererede § 22, stk. 4, er hensynet tillagt så stor vægt, at *"Klima-, energi- og forsyningsministeren kan dispensere fra den frist, som skal fastsættes for udøvelse af vetoretten."*

Men meget tyder på, at byrådet og forvaltningen i Hjørring **ikke har erkendt ansvaret for, og i hvert fald ikke har handlet på, at hele baggrunden for og formålet med tildelingen** - først af en indsigelsesret og siden en decideret vetoet – er et *"hensyn til lokalbefolkningen og sommerhusejere"*, og til *"øget sikkerhed for lokal opbakning til kystnære havvindmølleprojekter."*

For Hjørring Kommunes vedkommende synes det at stå klart, at kommunens administration af denne beføjelse på ingen måde lever op til Folketingets forudsætninger for tildeling af en vetoet, og dermed til kommunens forvaltning af kommunens lovbestemte, demokratiske forpligtelser. Et særegent hændelsesforløb synes således at udtrykke det modsatte.

Hjørring Kommune har dermed også kortsluttet den proces, som Folketinget har fastlagt for behandling af ansøgninger om havvindmølleprojekter efter åben dør-ordningen.

Advotax

Advokatfirma

Hvad skete der i Hjørring kommune?

Ansøgning 1

Hjørring Kommune modtog den 27. juni 2022 en skrivelse fra Energistyrelsen vedrørende en ansøgning fra European Energy A/S om gennemførelse af en forundersøgelse for et kystnært vindmølleprojekt ved Hirtshals Havn, som omfattede 10 – 49 vindmøller med en kapacitet på 160 – 350 MW. Projektet blev betegnet ”Hirtshals Havn”.

Energistyrelsen havde fastsat en frist til mandag den 22. august 2022 for kommunen til at afgive høringssvar vedrørende ansøgningen om projektet, som omfattede et afgrænset område ved Hirtshals Havn.

Da European Energy A/S havde indgivet ansøgningen før 1. juli 2022, var Hjørring Kommune høringsberettiget.

Ansøgning 2

Den 11. august 2022 fremsendte Energistyrelsen en **ny skrivelse til Hjørring Kommune** vedrørende en **ny ansøgning** fra European Energy A/S om et yderligere kystnært havvindmølleprojekt betegnet ”Hirtshals Havn Syd”. Dette projekt vedrørte opstilling af op til 49 møller med en totalhøjde på op til 300 m. med en samlet effekt på op til 500 MW. Området for dette projekt strakte sig langs kysten fra Hirtshals til Lønstrup i en afstand af 3 km. fra kysten.

For Hjørring Kommunes stillingtagen til dette projekt havde Energistyrelsen fastsat en frist til **7. oktober 2022**. Energistyrelsen præciserede i en særskilt skrivelse, ligeledes af 11. august 2022, dels at Hjørring Kommune havde en vetoret vedrørende dette projekt, og dels at der var tale om ”to separate ansøgninger, som behandles sideløbende.”

Det fremhæves særligt, at hermed var projektet ”Hirtshals Havn Syd”, der strakte sig langs kysten fra Hirtshals til Lønstrup, utvivlsomt omfattet af de nye regler om vetoret, som var trådt i kraft den 1. juli 2022.

Advotax

Advokatfirma

Den **15. august 2022, kl. 14:57**, fremsendte forvaltningen det modtagne materiale til Byrådet med den bemærkning, at:

”Selv om materialet er fremsendt som ansøgning og myndighedshøring nr. 2, så er der reelt tale om et samlet projekt og potentielt et samlet forundersøgellesområde i forhold til den ansøgning I har til behandling på det ekstraordinære byrådsmøde i morgen. Den administrative anbefaling er derfor, at de to ansøgninger behandles på samme møde i morgen. Efter aftale med Søren [borgmester Søren Smalbro] forbereder vi derfor en tillægsgagsorden på dette, som I så kan vælge at behandle på byrådsmødet i morgen.”

Ved en efterfølgende e-mail **samme dag, dvs. den 15. august 2022, kl. 18:26**, udsendte Kommunaldirektørens stab – efter aftale med borgmesteren – herefter tillægsgagsordenen til byrådsmedlemmerne til mødet den 16. august 2022 med følgende bemærkning:

”Jeg har lige frigivet åben tillægsgagsorden – Havvindmølleprojekt 2 ved Hirtshals Havn Syd – Hørings svar til Energistyrelsen – til Teknik- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet til møder i morgen, 16 august 2022.”

Byrådets behandling af sagen

Byrådet behandlede på et byrådsmøde den 16. august 2022 de to ansøgte projekter.

Forvaltningen havde i dagsordenen vedrørende ansøgning 1 bl.a. oplyst, at:

Jf. lov om Vedvarende Energi har Hjørring Kommune mulighed for at gøre indsigelse mod, at der meddeles forundersøgelles tilladelse til den aktuelle ansøgning.”

Vedrørende ansøgning 2 var oplyst, at:

Jf. lov om Vedvarende Energi har Hjørring Kommune mulighed for at nedlægge veto mod, at der meddeles forundersøgelles tilladelse til den aktuelle ansøgning. Kommunen har denne vetoret, fordi ansøgningen er indkommet efter 30. juni 2022, hvor ændret lovgivning er trådt i kraft,”

Advotax

Advokatfirma

Ingen af de to dagsordener angav, hvad der var **baggrunden** for og formålet med kommunens indsigelsesret henholdsvis vetoret, eller **hvad der var konsekvenserne ved** at gøre brug af disse rettigheder.

På byrådsmødet den 16. august 2022 vedtog Byrådet at fremsende et af forvaltningen foreslået høringssvar med visse ændringer.

Ved en skrivelse af 19. august 2022 fremsendte kommunen herefter, hvad der vel bedst kan betegnes som en række bemærkninger vedrørende forhold, som Byrådet ønskede belyst eller taget hensyn til ved den af kommunen forventede, kommende forundersøgelse. Byrådets skrivelse er vedlagt nærværende notat som **bilag 1**.

— o —

Som hændelsesforløbet såvel som Hjørring Kommunes skrivelse til Energistyrelsen tydeligt viser, har Hjørring Kommune **på intet tidspunkt** under sagens behandling beskæftiget sig med det spørgsmål, som var hele formålet med indsigelses- henholdsvis vetoretten - nemlig spørgsmålet om, hvorvidt der blandt **lokalbefolkningen og sommerhusejere var opbakning til projektet**.

En problemstilling, som det **da næppe heller var muligt at undersøge i løbet af det døgn**, som forløb fra dagsordenens udsendelse søndag den 15. august 2022 og frem til byrådsmødet, som blev indledt om eftermiddagen den følgende dag, dvs. den 16. august 2022.

Det er uvist, om hensynet til lokalbefolkningen og sommerhusejere har været behandlet på et tidligere tidspunkt, dvs. under forvaltningens forberedelse af sagen, herunder på de forudgående møder afholdt mellem repræsentanter for Hjørring Kommune og European Energy A/S. For et tilsyneladende meget centralt møde afholdt kort tid før European Energy A/S' indgivelse af ansøgningen om "Hirtshals Havn Syd" har Hjørring Kommune oplyst, at der ikke forefindes dokumenter vedrørende dette møde – kommunen har med andre ord tilsidesat notatpligten.

Advotax

Advokatfirma

Hensynet til lokalbefolkningen og sommerhusejere har dog næppe stået højest på dagsordenen på disse møder, som European Energy A/S på et orienteringsmøde i Hirtshals med foreningen GERNOK⁽⁸⁾ den 5. april 2023 afviste at oplyse nærmere om. Og som Hjørring Kommune vedrørende mødet omtalt ovenfor ikke ser sig i stand til at oplyse om som følge af tilsidesættelsen af notatpligten.

European Energy A/S kunne dog på mødet den 5. april 2023 oplyse, at virksomheden på intet tidspunkt havde undersøgt, om lokalbefolkningen havde interesse for projekterne eller omvendt ønskede at modsætte sig projektet.

Men som nærmere omtalt nedenfor er der **betydelig modstand** mod projekterne blandt de mange hundrede beboere og virksomheder, som direkte berøres af projekterne. Og modstanden synes at være lineært stigende i takt med udbredelsen af kendskabet til projekterne.

— 0 —

På grundlag af Hjørring Kommunes skrivelse til Energistyrelsen, jf. bilag 1, står det klart, at Hjørring Kommune ved afgørelsen om, hvorvidt der skulle gøres indsigelse mod projektet Hirtshals Havn henholdsvis nedlægges veto mod projektet Hirtshals Havn Syd, **på intet tidspunkt** har inddraget den beskyttelsesinteresse, som ligger til grund for indsigelses- og vetoretten - dvs. hvorvidt der blandt lokalbefolkningen og sommerhusejere var opbakning til de to havvindmølleprojekter eller omvendt modstand mod projekterne.

Ligeledes står det klart, at Hjørring Kommune forfulgte **andre formål**, som utvivlsomt falder udenfor den legale beskyttelsesinteresse.

Som det således eksplicit fremgår af høringssvaret, varetog kommunen herunder **i første række** kommunens direkte økonomiske interesser i Hirtshals Havn, som Byrådet øjensynligt anså for fremmet ved etableringen af en vindmøllepark i størrelsesordenen 800 MW. Hjørring Kommunes

---

⁸⁾ Foreningen GERNOK (Foreningen for Grøn Energi i Respekt for Natur og Kultur) blev dannet i efteråret 2022 i protest mod navnlig projektet Hirtshals Havn Syd.

Advotax

Advokatfirma

bemærkninger til Energistyrelsen drejede sig således i det væsentligste om optimering af havvindmølleparkens placering i forhold til udviklingen af Hirtshals Havn.

Videre tales der om et hensyn til et potentiale for produktion af grønne brændstoffer og CO₂-lagring – ligeledes et hensyn, der, af flere årsager, utvivlsomt falder udenfor den legale beskyttelsesinteresse. Baggrunden for kommunens synspunkt om at opnå adgang til ”grøn strøm til en rimelig pris” synes i den forbindelse at stå hen i det uvisse, set i lyset af, at prisen på strøm i Danmark fastsættes på Den Nordiske Elbørs.

Realiteten synes efter min vurdering at være, at der er tale om magtfordrejning i sin klareste form.⁽⁹⁾

Set i lyset af kommunens vilje til at forfølge kommunens økonomiske interesser forekommer det i øvrigt i den forbindelse påfaldende, at kommunens overvejelser om projektets betydning for turisterhvervet som et af kommunens væsentligste erhverv og de hertil knyttede ca. 3.000 arbejdspladser blev **decimeret** til et ønske om, at ”forundersøgelsen belyser mulige konsekvenser for turismeerhvervet”.

Et hensyn eller ønske, som **end ikke** var omtalt i **forvaltningens forslag til Byrådet til ”hørings-svar”**, og som heller ikke i øvrigt ses omtalt noget steds i kommunens skriftlige materiale om sagen, der dog som berørt er ganske sparsomt - nærmest ikke-eksisterede - når bortset fra materiale fremsendt af European Energy A/S. Tilbage står, at hensynet til turisterhvervet tilsyneladende næppe fyldte meget, om noget overhovedet, i forvaltningens sagsforberedelse.

---

⁹⁾ Jf. eksempelvis højesteretsdommer Søren Mørup m.fl., Forvaltningsret – Almindelige Emner, 7. udg., s. 223 – 224. Det anføres her om grundsætningen om saglig forvaltning (magtfordrejningsgrundsætningen), at: ”Den i praksis udviklede grundsætning må imidlertid hovedsageligt forstås som et krav til forvaltningsafgørelsens materielle rigtighed eller lovlighed. Dvs. at spørgsmålet, om der foreligger magtfordrejning, er ensbetydende med, om den pågældende forvaltningsafgørelse set ud fra lovens formål, som det må fastlægges på grundlag af formålsparagraffer, lovens indhold i øvrigt, forarbejderne og specialitetsprincipperne, er båret af sagligt vedkommende hensyn eller præmisser. Hovedvægten ligger dermed på afgørelsens objektive præmisser, ikke på den subjektive hensigt. Det er også en del af grundsætningen om saglig forvaltning, at **der er pligt til positivt at inddrage relevante saglige hensyn i afvejningen** [her fremhævet], dvs. grundsætningen har også et positivt indhold, og det er ikke tilstrækkeligt, at forvaltningen har undladt at tage usaglige hensyn.”

Advotax

Advokatfirma

Set i lyset af Hjørring Kommunes mangeårige, betydelige indsats for at tiltrække turister til kystområdet, der markedsføres med afsæt i navnlig naturoplevelser og naturværdier – således som det eksempelvis blev markedsført i reklamekampagner i landsdækkende medier om fyrtårnet på Rubjerg Knude - kunne man måske forvente, at dette hensyn i sig selv havde væsentlig eller afgørende betydning i kommunes overvejelser om havvindmølleprojektets økonomiske konsekvenser for kommunen.

Men det simple spørgsmål om, hvorvidt det ansøgte projekt kunne antages at påvirke oplevelsen af de naturværdier, som markedsføres, og **dermed livsnerven i turisterhvervet**, har, som allerede nævnt, ikke optaget forvaltningen synderligt, og stod i bogstaveligste forstand ikke først, men *sidst*, i Byrådets bemærkninger til Energistyrelsen vedrørende de to havvindmølleprojekter.

Hensynet til den særegne natur, som bl.a. omfatter Natura 2000-områder og lokale, mangeårige fredninger, har tilsyneladende heller ikke påkaldt sig nogen større interesse, hverken hos forvaltningen eller hos Byrådet i Hjørring Kommune. Dette hensyn er således **helt uomtalt**, ikke blot i forvaltningens indstilling, men tillige i Byrådets ”høringssvar”.

For de mange grundejere langs kysten, der er underlagt strenge restriktioner i form af eksempelvis bevarende lokalplaner - hvor husejeres fravigelse af restriktioner for bygninger med $\frac{1}{2}$ m², fejlagtige opsætning af parabolantener og etablering af naturhegn sanktioneres nidkært og hårdt - forekommer det ganske overraskende, at Hjørring Kommune stiller sig positiv overfor etablering af et industrianlæg på 98 vindmøller med en højde på 300 m. 3 km. fra kysten. Dvs. et anlæg med en højde, som langt overstiger højden af pylonerne på Storebæltsbroen.

Er der lokal modstand mod projektet?

Som allerede nævnt er der **betydelig modstand** mod projektet blandt de **mange hundrede helårsbeboere, sommerhusejere og virksomheder**, som direkte berøres af projektet. Og modstanden synes lineært stigende i takt med udbredelsen af kendskabet til projektet.

Lokale kræfter dannede i slutningen af 2022 foreningen GERNOK med det ene formål at hindre gennemførelse af de ansøgte havvindmølleprojekter.

Advotax

Advokatfirma

Sideløbende hermed har en række grundejerforeninger langs kysten fra Lønstrup til Hirtshals på vegne af foreningernes respektive medlemmer **tilkendegivet betydelig modvilje** mod projektet. Det samme gælder virksomheder og enkeltpersoner.

Der er herunder rettet henvendelse til Hjørring Kommune, til tilsynsmyndighederne vedrørende det kommunale tilsyn, til Energistyrelsen, til Klima-, Energi- og Forsyningsministeren, og til kommunal- og landspolitikere.

Høring eller Afgørelse?

Hjørring Kommune har efter Byrådsbehandlingen den 16. august 2022 tilkendegivet - såvel **internt** overfor enkeltmedlemmer af Byrådet som **eksternt** i kommunikationen til offentligheden – at Byrådet *”..ikke [er] myndighed, men derimod høringsberettiget på lige fod med andre interessenter.”*

Hjørring Kommune har herunder oplyst i et svar af 7. marts 2023 på en konkret henvendelse fra GERNOK, at:

”Det er Hjørring Kommunes opfattelse, at det meddelte hørings svar til Energistyrelsen, ikke er en afgørelse, og at sagen dermed generelt set ikke er omfattet af notatpligten. Mødet med European Energy A/S har blot været af oplysende karakter, for at gøre Hjørring Kommune bedre rustet til at forstå og svare på høringen fra styrelsen. Det er Hjørring Kommunes opfattelse, at en beslutning om ikke at komme med en indsigelse, ikke kan sidestilles med en forvaltningsretlig afgørelse.”

Dette synspunkt fra Hjørring Kommunens side må bero på en klar misforståelse hos kommunens forvaltning om retsstillingen på området.

Som foran omtalt fremgår det således direkte af lovforslaget om en veto⁽¹⁰⁾, at:

”Kommunalbestyrelsen vil således skulle tage stilling til, [her fremhævet] om de ønsker et VE-anlæg i det ansøgte område på baggrund af opstillers overordnede projektbeskrivelse, hvori

---

¹⁰⁾ Jf. FT 2021/22, tillæg A, L 138, s. 23.

Advotax

Advokatfirma

opstiller endnu ikke har taget endelig stilling til antal møller, møllernes størrelse, møllernes fundamenter og deres placering.

Et synspunkt om, at en vetoret alene skulle være et ”høringsanliggende”, savner da også enhver mening. Som det – ligeledes udtrykkeligt fremgår af lovforslaget – vil:

”Et kommunalt veto [...] betyde, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle meddele afslag på tilladelse til at foretage forundersøgelser for et projekt under åben dør-ordningen.”

Den legale vetoret indebærer således **såvel en ret som en pligt** for kommunen til at træffe en **afgørelse** om brug – eller ikke-brug af vetoretten.

Det er således **ikke korrekt**, når det fremføres i adskillige sammenhænge fra Hjørring Kommunes side, at der ikke er tale om en afgørelse i forvaltningsretlig forstand.

Tværtimod **er der truffet en afgørelse**, som Hjørring Kommune er ansvarlig for, såvel politisk som økonomisk.

Hvad nu?

Med hændelsesforløbet udfoldet fra Hjørring Kommunes side har der allerede rejst sig en ”... *udbredt borgermodstand mod de kystnære havvindmølleprojekter ... gennem store mængder kritiske høringsvar, borgermøder, foreningsdannelse mod kystnære havvindsprojekter, mediedækning samt henvendelser til Energistyrelsen og klima-, energi- og forsyningsministeren...*”

Modstanden vil næppe aftage, men må tværtimod antages at stige i takt med udbredelsen af kendskab til projektet.

En modstand, som må forventes at være bestyrket i den simple konstatering, at staten i havplanen allerede har reserveret et område til havvind sydvest for Lønstrup, som kan anvendes til formålet **uden de ekstreme omkostninger** for natur, lokalbefolkning og virksomheder navnlig indenfor turisterhvervet, som ledsager det ansøgte projekt.

— 0 —

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Borgmesteren
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 72 33 33 33
Fax 72 33 30 30
hjoerring@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Hjørring den 19-08-2022

Sagsnr.: 09.40.05-P21-1-22

Høringssvar på European Energy A/Ss ansøgninger om gennemførelse af forundersøgelse for kystnære havvindmølleprojekter ved Hirtshals Havn og Hirtshals Havn Syd

Byrådet i Hjørring Kommune har behandlet høringssvar i forhold til gennemførelse af en forundersøgelse for et kystnært havvindmølleprojekt ved dels Hirtshals Havn og dels Hirtshals Havn Syd.

I forhold til kystnære havvindmøller ved Hirtshals havn er der fra Hjørring Kommunes side særlig opmærksomhed på, at der med forundersøgelsen skal sikres belysning af, at kystnære havvindmøller ikke må begrænse udvikling af Hirtshals havn.

Uddybende i forhold til Hirtshals havn opfordrer Hjørring Kommune til, at der i forundersøgelsen arbejdes med en præcisering af området, hvor der eventuelt kan opstilles kystnære havvindmøller. Det er centralt for Hjørring Kommune, at der i det videre forløb sikres god afstand til sejlkorridorer, så rederier og anden skibstrafik hos Hirtshals Havn ikke begrænses som følge af projektet. Der er i den forbindelse en særlig opmærksomhed på afgrænsning af det endelige undersøgelsesområde, hvor det bør være muligt at afgrænse undersøgelsesområdet, så besejlingsforhold fra nord ikke begrænses. Mere konkret er det væsentligt, at der er nødvendig sikkerhedsafstand, plads til nødankring og at der ikke må opstå behov for fartnedsættelse eller ruteomlægning. Dette gælder særligt for den nordligste del af det ansøgte undersøgelsesområde ved Hirtshals havn.

Kommunen ser de to havvindmølleprojekter "Havvindmøllepark ved Hirtshals havn" og "Havvindmøllepark ved Hirtshals havn Syd" i sammenhæng. En anbefaling ved eventuel realisering af kystnære havvindmøller er fra kommunens side således, at møller koncentrerer på en side af sejlkorridorerne og med god afstand til disse, jf. hensyn til skibstrafikken. Det er dermed afgørende for Hjørring Kommune, at kystnære havvindmøller ikke må begrænse de fremtidige udviklingsmuligheder for Hirtshals havn. Det fremhæves i den sammenhæng, at det forudsættes, at forundersøgelsen tager udgangspunkt i de anløbsforhold, placering af yderværker og eventuelle vindmøller på moleværkerne, som Hirtshals havn vil have efter ansøgt

havne-udvidelse. Der bør derfor indgå konkret dialog med Hirtshals havn i forundersøgelsen.

Tilsvarende bør der i forundersøgelsen arbejdes med kompenserende tiltag i forhold til fiskerierhvervet. Det skal undersøges i dialog med fiskerierhvervet, hvordan der fortsat kan foregå et kystnært fiskeri med skånsomme redskaber i området mellem og omkring møllerne, samt hvordan opstilling af møllerne kan medvirke til at forbedre forholdene for det maritime dyrelivs yngle-, raste- og fourageringssteder f.eks. etablering af nye rev eller lignende.

Ifølge Evida topper Hjørring Kommune listen over steder, hvor der er behov for infrastruktur til brint og CO₂, med henblik på produktion af grønne brændstoffer og CO₂-lagring. Hvis dette potentiale skal udnyttes, er det nødvendigt med adgang til grøn strøm til en rimelig pris. Det er vigtigt for Hjørring Kommune, at projektet arbejder hen imod at bidrage til et lokalt forankret initiativ, som kan gøre en national forskel for den grønne omstilling. I forlængelse af dette vil Hjørring Kommune derfor også opfordre til, at der indledes dialog i forhold til nettilslutning, hvor der i ansøgningsmaterialet arbejdes fra en tese om tilslutning ved Bredkær.

Hjørring Kommune er en af Danmarks største turistkommuner med særlige destinationer på kyststrækningen fra Løkken til Hirtshals. Turisme er et af kommunens væsentligste erhverv med en betydelig indtjening, og kommunen ønsker derfor, at forundersøgelsen belyser mulige konsekvenser for turismeerhvervet.

Hjørring Kommune ser med ovenstående bemærkninger frem til og forventer fortsat dialog og involvering i forhold gennemførelse af forundersøgelsen.

Med venlig hilsen

Søren Smalbro

borgmester